Enskild motion S461

SVERIGES RIKSDAG

Motion till riksdagen 2026/27:2244

av Azra Muranovic m.fl. (S)

En sammanhållen utbildningspolitik på vetenskaplig grund

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en sammanhållen utbildningspolitik för hela utbildningskedjan som vilar på forskning, vetenskaplig grund samt beprövad erfarenhet och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Sverige är ett kunskapsland. Utbildning stärker demokratin, bidrar till innovation och driver samhället framåt. Alla människor ska ha möjlighet att lära och utvecklas genom hela livet. För att Sverige ska fortsätta vara en stark kunskapsnation krävs en långsiktig och sammanhållen utbildningspolitik som omfattar hela utbildningskedjan, från förskolan till den högre utbildningen.

En grundläggande förutsättning för utbildning av hög kvalitet är att den vilar på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet. Lärare och andra professioner inom utbildningsväsendet måste ges förtroende och förutsättningar att använda sin yrkeskunskap för att planera, genomföra och utveckla undervisningen. Forskning och professionell erfarenhet behöver samspela för att skapa en undervisning som möter elevernas olika behov.

Utbildning och lärande är komplexa processer. Därför är det viktigt att utbildningspolitiken präglas av en bred syn på vetenskap och tar till vara den

utbildningsvetenskapliga forskningens olika perspektiv. Forskning inom exempelvis pedagogik, didaktik, psykologi, sociologi och neurovetenskap bidrar med olika kunskaper om hur människor lär sig och hur utbildning kan utvecklas. Ingen enskild vetenskaplig disciplin kan ensam ge svar på utbildningens alla utmaningar.

Även utbildningspolitiken måste utformas med utgångspunkt i forskning och kunskap. Idag kan den allt för ofta fokusera på kontroll och resultatstyrning. Politiska reformer bör bygga på en bred av relevant forskning och utvecklas i nära dialog med både forskare, utbildningens professioner samt elever och vårdnadshavare. Det är problematiskt om politiken ensidigt utgår från enskilda forskningsperspektiv eller genom detaljstyrning begränsar lärarnas professionella handlingsutrymme.

Utbildningspolitiken behöver också präglas av en tydligare helhetssyn. Förskolan, grundskolan, gymnasieskolan, vuxenutbildningen och den högre utbildningen är delar av en sammanhängande utbildningskedja. Beslut inom en utbildningsform påverkar förutsättningarna inom andra. Därför behöver forskningens resultat och professionernas erfarenheter tas till vara genom hela utbildningssystemet.

Regeringen bör därför utveckla en sammanhållen utbildningspolitik där hela utbildningskedjan ses som en helhet och där vetenskaplig grund, beprövad erfarenhet och en bred syn på utbildningsvetenskaplig forskning vägleder såväl undervisningens utveckling som de politiska besluten.

Azra Muranovic (S)

Johanna Haraldsson (S) *Ilan De Basso (S)*